

Gmina Częstochowa popiera społeczną inicjatywę wpisu Jury Krakowsko- Częstochowskiej na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco

Dlaczego Jura powinna trafić na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO?

Wpisanie na tę listę przyczyni się do promowania Jury w Polsce i poza nią, jako miejsca różnorodnych form wypoczynku i obszaru o wyjątkowych walorach kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych. Poza korzyściami promocyjnymi, wpis na Liście pomoże chronić środowisko przed zagrożeniami takimi jak np. budowy zakładów przemysłowych, emitujących na ogromną skalę zanieczyszczenia wody i powietrza. Na stronie www.jurainfo.org zebrane są informacje uzasadniające starania o wpisanie na Listę UNESCO: „Jura jest niezwykłym miejscem o swoistym klimacie. Charakterystyczny krajobraz stanowią wapienne ostańce oraz szereg jaskiń i schronisk jaskiniowych. Występuje tu specyficzna fauna i flora z wieloma gatunkami zwierząt i roślin znajdujących się pod ochroną.”

Jurajskie unikaty na skalę światową

Występująca na obszarach Jury przyroda jest znacznie bardziej zróżnicowana niż otaczające ją tereny. Można tam zaobserwować ok. 1300 gatunków roślin naczyniowych, 800 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, 400 gatunków porostów i podobną liczbę mchów. Występują liczne gatunki roślin i grzybów prawnie chronionych i gatunki znajdujące się na czerwonych listach gatunków zagrożonych. Jurajskie jaskinie są miejscem zamieszkania ponad 20 gatunków nietoperzy, takie ich zgromadzenie nie występuje w żadnym innym miejscu w Polsce. Są gatunkami podlegającym ścisłej ochronie prawnej. Dwa z gatunków nietoperzy występują tylko i wyłącznie na terenach Jury. Tereny Jury należą do obszarów chronionych m. in. w formie parków krajobrazowych, Ojcowskiego Parku Narodowego, obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych, rezerwatów przyrody.

Największy podziemny zbiornik wody pitnej w tej części Polski

Tereny Jury Krakowsko-Częstochowskiej poza walorami kulturowo- przyrodniczymi posiadają również bogactwo czystej wody: główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej, jakości.

Szlak Orlich Gniazd

W pejzaż Jurajski wpisane są średniowieczne strażnice, zamki i ruiny zamków tworzące Szlak Orlich Gniazd, budowane już za czasów Kazimierza Wielkiego. *„Kolebka naszej kultury, gdzie o zabytki łatwiej niż w każdej innej części kraju, położona jest pośród przepięknych pagórków porośniętych lasami, wśród malowniczych wapiennych ostańców, stwarzając wrażenie niezwykłej*

harmonii występującej pomiędzy człowiekiem i środowiskiem. W odległej przeszłości na terenie Śląska i Małopolski powstawały pierwsze osady ludzkie. Na początku drugiego tysiąclecia wzniesiono tutaj pierwsze grody obronne, które chronić miały szlaki handlowe w tworzącym się państwie piastowskim.”(<http://www.magwil.lt/material,w-krainie-zamkow-i-wapiennych-ostancow,493.html>)

Zamki i warownie to nie jedyne (choć najbardziej imponujące) elementy dziedzictwa kulturowego. To również kościoły, zespoły pałacowo i dworsko-parkowe, zakłady wodne, zabudowa uzdrowiskowa, historyczna struktura krajobrazu.

Rozwija się agroturystyka i wspinaczka skalna.

Jura Krakowsko-Częstochowska to obszar o tradycjach turystycznych i kolebka polskiego krajoznawstwa. Powstałe w 1906 r. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, zostało co prawda zarejestrowane w Warszawie, ale to wycieczki Aleksandra Janowskiego w okolice Ogrodzieńca miały wpływ na powstanie idei polskiego krajoznawstwa, a widok zamku w Ogrodzieńcu znalazł się na odznace PTK. Obecnie Jura Krakowsko-Częstochowska to teren rekreacji oraz turystyki aktywnej i poznawczej.

Działania na rzecz wpisu Jury Krakowsko-Częstochowskiej na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco są niepolityczną inicjatywą społeczną mieszkańców i miłośników Jury. Akcja została zapoczątkowana jesienią ubiegłego roku. Jej celem jest wypracowanie i złożenie w tym roku uzgodnionego z samorządami, organizacjami społecznymi, urzędami i instytucjami działającymi w zakresie ochrony zabytków i środowiska, formularza wniosku o rozpatrzenie kandydatury.

Wstępnie proponujemy, aby na terenie małopolskiej części Jury granicami zewnętrznymi obszaru objętego wpisem były granice otuliny jurajskich parków krajobrazowych. Związane jest to m. in. z chęcią zapobieżenia nieuzasadnionym zarzutom, że wpis na listę Unesco wiązałby się z wprowadzeniem dodatkowych obostrzeń dla mieszkańców tego obszaru. Wpis na listę Unesco nie spowoduje rozszerzenia obostrzeń poza obecnie istniejącymi na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego i jego otuliny oraz jurajskich parków krajobrazowych i ich otulin.

Wpis Jury na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO stworzyłby przyjazny klimat do promowania ekoturystyki, większej dbałości o walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe tego rejonu.

Jura Krakowsko-Częstochowska jest wspaniałym przykładem wielowiekowego, harmonijnego rozwoju kulturowego z poszanowaniem wartości przyrodniczych i należy do najwyższej ocenianych wartości w Polsce. Stąd społeczna inicjatywa wpisania Jury Krakowsko-Częstochowskiej na Listę Światowego Dziedzictwa Unesco.

Więcej informacji na: <https://jurainfo.org/?cn-reloaded=1>

Źródło: Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody